

Archwiliad Traethlin

Bydd mynd allan a fforio'r traeth fel dosbarth yn ennyn diddordeb plant o bob oed. Gall gribinio neu fforio traeth arwain at ganfod nifer o eitemau diddorol sydd wedi eu golchi i'r lan gan y llanw.

Efallai y byddwch chi'n dod o hyd i gregyn môr fel cregyn gleision a choccos, cregyn crancod, wyau gwichiaid moch, pyrsiau y fôr-forwyn a broc môr. Fe allwch chi ddefnyddio taflen Eich Archwiliad Traethlin yn eich pecyn i'ch helpu chi i adnabod y rhywogaethau hyn. Gellir cael copïau o'r daflen drwy gysylltu â Swyddog Bioamrywiaeth Sir Ddinbych (gwelwch y manylion cyswllt isod). Os byddwch chi'n canfod rhywbeth anarferol neu ddiddorol, gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi gwybod i Cofnod (y ganolfan gofnodion amgylcheddol lleol): www.cofnod.org.uk.

Am resymau diogelwch y peth gorau i wneud yw fforio'r draethlin wrth i'r môr fynd ar drai i sicrhau nad oes modd i'r plant gael eu dal gan y llanw. Gallwch weld amserlen llanw yn <http://www.climbers-club.co.uk/tides/ci-tidalinfo.html>. Byddwch yn ofalus o sbwriel, yn enwedig gwrthrychau miniog fel gwydr. Mae rhai creaduriaid hefyd yn gall bod yn beryglus - gall slefrenni môr (rhaf byw a marw) eich brifo a gall crancod eich pigo.

Beth i'w wneud?

- ▷ Cyrraedd y traeth pan fydd y môr ar drai.
- ▷ Dywedwch wrth y plant i aros o fewn ardal benodol.
- ▷ Canfyddwch y draethlin (efallai bod sawl un). Dyma'r ardal gul ar y traeth lle byddwch chi'n dod o hyd i'r rhan fwyaf o'r pethau sy'n cael eu golchi i'r lan gan y llanw.
- ▷ Cerddwch yn araf ar hyd y draethlin i weld beth sydd wedi ei olchi i'r lan.
- ▷ Gall y plant gasglu rhai o'r eitemau y maen nhw'n eu canfod. Gofynnwch iddyn nhw gasglu cymaint o *wahanol bethau* ag y bo modd, yn hytrach na llawer o'r un peth.
- ▷ Ar ddiwedd y gweithgaredd dewch â'r plant at ei gilydd i weld beth maen nhw wedi ei ganfod. Ceisiwch adnabod y planhigion a'r anifeiliaid y maen nhw wedi eu canfod yn defnyddio taflen Eich Archwiliad Traethlin.
- ▷ Rhowch y pethau rydych chi wedi eu canfod yn ôl.

Adnoddau:

- ▷ Bwcedi neu fagiau i gasglu pethau.
- ▷ Copïau o daflen Eich Archwiliad Traethlin.
- ▷ Pensiliau neu feiros.
- ▷ Clipfyrddau - i hwyluso cofnodi'r hyn rydych chi wedi eu canfod.
- ▷ Camera - bydd tynnu lluniau yn eich helpu i adnabod rhywogaethau.

Cod Cribinio

Pan fyddwch chi ar y traeth, dilynwch y rheolau syml yma i wneud yn siŵr nad ydych chi'n tarfu ar fywyd gwyllt a'ch bod yn cadw'r amgylchedd yn lân ac yn iach:

- Parchwch fywyd gwyllt!
- Gadewch y traeth fel yr oedd pan gyrhaeddoch chi. Peidiwch â gadael sbwriel a pheidiwch â mynd a bywyd gwyllt adref efo chi.
- Byddwch yn ofalus o adar sy'n nythu ar y ddaear (Ebrill - Awst). Os byddwch yn clywed aderyn yn canu rhybudd efallai eich bod yn agos at nyth, symudwch i ffwrdd yn gyflym ac yn ofalus. Mae nythod wedi eu gwarchod dan gyfraith.
- Wrth edrych mewn pyllau glan môr, rhowch y cerrig a'r gwymon yn ôl fel y cawsoch chi nhw. Mae ar anifeiliaid angen y rhain ar gyfer cysgod.
- Gafaelwch yn yr anifeiliaid yn ofalus a rhowch nhw'n ôl lle cawsoch chi nhw (peidiwch â'u gadael mewn bwcedi am gyfnodau hir gan y gall hynny eu lladd).
- Cofiwch, gall rhai creaduriaid (fel slefrenni môr a chrancod) eich brifo. Os nad ydych chi'n siŵr, peidiwch â'u cyffwrdd!
- Fel rheol gyffredinol, ar ddiwedd y gweithgaredd, fe ddylech chi roi pob peth yn ôl ar y traeth lle cawsoch chi nhw.